

Problemer for pårørende, som ønsker at besøge indsatte i åbne - og lukkede fængsler

Udarbejdet af SAVN – børn og pårørende til indsatte, februar 2024.

Hvor har vi vores viden fra?

I forbindelse med SAVNs deltagelse i "Arbejdsgruppen for advokaters og pårørendes besøg i kriminalforsorgens institutioner", har vi bedt de pårørende skrive til os via foreningens lukkede facebookgruppe, om deres erfaringer med besøg i landets arrester, åbne - og lukkede fængsler. Den lukkede gruppe har over 800 medlemmer. Opfordringen er blevet fulgt af ca. 20 pårørende. Herudover får SAVN ca. 500 henvendelser fra pårørende om året, primært via telefonrådgivningen og foreningens facebook-gruppe. Både i forbindelse med telefonrådgivningerne, facebook-besvarelserne og i forbindelse med foreningens 15 årlige weekendophold for pårørende, er de pårørendes muligheder for at besøge den indsatte og problemer og erfaringer forbundet hermed, et tilbagevendende tema.

På baggrund af ovenstående henvendelser og samtaler med de pårørende, har vi lavet nedenstående liste.

Af fælles erfaringer, som både relaterer sig til åbent og lukket regi, nævnes:

- At personalets imødekommenhed eller mangel på samme, er altafgørende for hvordan besøgene opleves, og for børnenes lyst til at komme igen. Det er i den sammenhæng vigtigt at nævne, at langt de fleste pårørende fortæller, at de som oftest bliver taget godt imod af fængselspersonalet!
- At børnene, både i åbent og lukket regi, har stor glæde af de personlige børnekasser som der laves flere steder. Kasserne bærer børnenes navne og giver dem en fornemmelse af at "høre til" og noget velkendt at vende tilbage til. Kasserne kan også være vigtige for de familier, der gør brug af besøgslejligheder.
- At både små og store børn har stor glæde af de familiearrangementer, som stadigvæk afholdes nogen steder ifm. jul, fastelavn, påske, m.m.
- At familierne ofte har **meget** langt til det fængsel hvor deres pårørende afsoner. Det giver lang transporttid og høje udgifter for dem der ikke har børn (er der børn med på besøg har de pårørende mulighed for transportstøtte). Herudover giver de lange transporttider et voldsomt pres på besøgsmodulerne i weekenderne, da børnefamilierne ikke kan nå frem og tilbage på hverdage, hvis børnene skal passe deres skole og i seng i ordentlig tid. Weekendmodulerne er også familiernes (typisk bedsteforældres) eneste mulighed for at bringe børn på besøg, som de indsatte forældre har samvær med.
- At besøgsmodulerne i weekenderne er for korte, både set i lyset af de pårørendes lange transporttider, og børnene (især) har brug for længere tid til at blive trygge i situationen, nå at få indtryk af, at deres far, mor eller søskende har det godt, og af følelsesmæssig nærhed med den indsatte.
- At de store børn og unge (11+) har svært ved at få tiden til at gå, da der ikke er nogen beskæftigelsesmuligheder for dem alene eller sammen med den indsatte. Mulighed for bordfodbold og for at gå ud og spille bordtennis, basketball og lign. nævnes som gode tilbud. Legetøj, tegneredskaber, spil og lign. er helt overvejende målrettet de mindre børn.
- At det er ugennemskueligt for familierne, hvorfor andre børn end den indsatte kan blive afvist, hvis de gerne vil med til besøg. F.eks. bliver niecer og nevøer afvist flere steder, mens de andre steder gerne må komme med ind. Især i fbm. de lange domme kan det været hårdt for familierne, hvis ex. en søsters børn ikke må komme med på besøg hos onklen. Nogen indsatte har meget tætte relationer til andres børn og i de tilfælde kan det være voldsomt for alle parter, hvis al kontakt stopper brat i fbm. en fængsling.

Af erfaringer, som alene relaterer sig til åbent regi, nævnes:

- At nogen af besøgsrummene er indrettet i barakker eller pavilloner med dårlig lydisolering og hvor de besøgende derfor kan høre hvad der foregår i nabo-rummene. Familierne bliver meget påvirket af lyde fra sex, skænderier, gråd, m.m.
- At det giver stor tryghed for børnene, hvis de får lov til at se den indsatte celle bare en enkelt gang.
- At børnene – store som små - har stor glæde af både at kunne være sammen som familie i et afgrænset, eget rum og af at kunne tilgå fællesrum eller udearealer, hvor der også er andre børn.

Af erfaringer, som alene relaterer sig til lukket regi, nævnes:

- At der i alle de lukkede fængsler er brug for flere besøgslejligheder.

Afsluttende bemærkning

Da et stigende antal indsatte påbegynder deres afsoning i en arrest, er der også et stigende antal pårørende, som lider under de dårlige besøgsvilkår i arresterne (uden legepladser, m.m.) og problemerne med overhovedet at få bestilt besøg. Så hvis besøgsvilkårene i arresterne, især for afsonerne kan forbedres, med særligt fokus på børnenes behov, vil det være godt for de pårørende. En del forældre vælger, at børnene ikke skal komme på besøg før den indsatte far eller mor er blevet overflyttet til et fængsel – og det kan, som bekendt, trække ud. Det er derfor vigtigt, at besøgsvilkårene for afsonere i arresthusene gøres så gode som muligt, så forældrene ikke udsætter børne-besøgene, fordi de vil vente til der er bedre rammer.

For yderligere information, kontakt: Elisabeth Toft Rasmussen, sekretariatsleder i SAVN, mail: elisabeth.t.rasmussen@savn.dk, mobil: 2876 6000.